

3. Пуцентейло П.Р. Особливості функціонування аналітичного забезпечення підприємств / П.Р. Пуцентейло // Інноваційна економіка. – 2015. – №1. – С. 194-198.

4. Шкарабан С.І. Діагностика і прогнозування фінансово-господарського розвитку акціонерного товариства: монографія / С.І. Шкарабан, Б.М. Корецький, О.В. Ярошук. – Тернопіль: ТАЙП, 2010. – 300 с.

Леся Гуменяк

Тернопільський національний економічний університет

М'ЯСОПРОДУКТОВИЙ ПІДКОМПЛЕКС ЯК ЦІЛІСНА ВИРОБНИЧО-ЕКОНОМІЧНА СИСТЕМА

Велика соціальна значимість проблеми задоволення потреб населення в м'ясі й м'ясних продуктах, необхідність пріоритетного вирішення цієї проблеми, а також характер виробничих і економічних зв'язків між тваринництвом і м'ясопереробною промисловістю, що беруть участь у випуску кінцевої продукції, роблять доцільним формування м'ясного підкомплексу.

Термін «м'ясопродуктовий підкомплекс» як економічна категорія був сформульований вітчизняною аграрною економічною школою в 70-х роках минулого століття. Під ним розуміють сукупність тваринницьких комплексів з виробництва м'яса, ферм аграрних підприємств, племінні станції, а також підприємства м'ясної промисловості.

Однак структура управління тваринницькими підкомплексами повинна бути значно наближена до вимог ринку. Так, виробництво продуктів тваринництва, їх заготівля, ветеринарна служба, племінна справа, виробництво комбікормів, промислова переробка продукції підпорядковані структурному елементу по виробництву й переробці продуктів тваринництва. У цих випадках є сприятливі передумови для ув'язування планів, ліквідації диспропорцій, сезонності виробництва, кращого використання ресурсів і досягнень науки, техніки й передового досвіду.

М'ясний підкомплекс може бути оформлений як самостійна організація з деякими умовами; у нього можуть бути включені тільки спеціалізовані господарства по дорощуванню й відгодівлі великої й дрібної рогатої худоби, по відтворенню, дорощуванню й відгодівлі свиней, свинокомплекси з повним циклом виробництва, бройлерні птахофабрики й інші сільськогосподарські підприємства, ветеринарна служба, заготівельні організації, а також м'ясокомбінати й фірмові магазини роздрібною торгівлі.

Таким чином, м'ясний підкомплекс являє собою сукупність інтегрованих галузей сільського господарства й м'ясної промисловості, що забезпечують виробництво, заготівлю, переробку, зберігання, транспортування й реалізацію м'ясної продукції. Основною метою функціонування м'ясного підкомплексу є стабільне забезпечення потреб у кінцевій, безпосередньо споживаній населенням м'ясної продукції – м'ясом всіх видів, ковбасними й м'ясними виробами, напівфабрикатами, топленим жиром і іншими продуктами при найменших витратах грошово-матеріальних засобів. Сполученими продуктами м'ясного підкомплексу є виробництво м'ясо-кісткового і кров'яного борошна, ендокринно-ферментної й шкіряно-шубної сировини й іншої продукції для легкої промисловості.

М'ясний підкомплекс являє собою багатогалузеву виробничо-економічну систему, що містить у собі наступні сфери:

– виробництво засобів виробництва (на рівні замовлення) для відповідних галузей м'ясного підкомплексу;

– галузі тваринництва, що поставляють м'ясо - скотарство, свинарство, птахівництво, вівчарство, конярство, кролівництво, а також кормовиробництво;

– підприємства первинної переробки худоби й птиці, м'ясопереробної промисловості, система заготівель худоби й птиці зі спеціалізованим автотранспортом, зберігання, ветеринарне обслуговування, торгівля.

У деяких країнах, де інтегрування виробництва завершене, вирішення проблеми виробництва м'яса й підвищення його економічної ефективності пов'язується з відокремленням і функціонуванням у рамках продовольчого комплексу м'ясного підкомплексу.

Практична реалізація цих заходів на перспективний період викликає необхідність визначення пріоритетних напрямків розвитку м'ясного підкомплексу. До них можна віднести:

– підвищення продуктивності худоби й птиці шляхом розвитку кормової бази, забезпечення повноцінної, збалансованої відгодівлі тварин, удосконалювання селекційно-племінної роботи й системи відтворення стада;

– удосконалювання структури виробництва м'яса й розвитку найбільш ефективних і скоростиглих галузей тваринництва;

– скорочення втрат продукції на всіх стадіях виробництва, підвищення її якості, забезпечення комплексної переробки м'ясної сировини, збільшення виходу кінцевої продукції;

– розвиток комбікормової й мікробіологічної промисловості, впровадження досягнень біотехнологій у всіх галузях тваринництва й кормовиробництва;

– удосконалювання системи заготівель худоби й птиці й реалізації кінцевої продукції, підвищення відповідальності підприємств за кінцеві результати й ефективність функціонування м'ясного підкомплексу;

– поліпшення розміщення підприємств м'ясної промисловості.

Отже, дослідження м'ясопродуктового підкомплексу як цілісної виробничо-економічної системи показало, що він являє собою сукупність інтегрованих галузей сільського господарства й м'ясної промисловості, що забезпечують виробництво, заготівлю, переробку, зберігання, транспортування й реалізацію м'ясної продукції. Основною метою функціонування м'ясного підкомплексу є стабільне забезпечення потреб у кінцевій, безпосередньо споживаній населенням на всіх стадіях виробництва, підвищення її якості, забезпечення комплексної переробки м'ясної сировини, збільшення виходу кінцевої продукції м'ясної продукції при найменших витратах грошово-матеріальних засобів.

Література

1. Васильок Л.І. Методичні рекомендації з обґрунтування потреби основних засобів на виробництво сільськогосподарської продукції/ [Л.І. Васильок, М.І. Герун, Т.В. Косарева та ін.] – К.: ННЦ, ІАЕ, 2011. – 64 с.

2. Витрати та ефективність виробництва продукції в сільськогосподарських підприємствах (моніторинг)/ [Ю.П. Воскобійник, О.Г. Шпикуляк, І.В. Камінський та ін.]; за ред. Ю.П. Воскобійника. – К.: ННЦ ІАЕ, 2011. – 355 с.

3. Макаренко А.П. Аграрна політика в умовах розвитку ринкових відносин / А.П. Макаренко //Економіка і держава. – 2006. – №4. – С. 39 - 41.

4. Стратегічні напрями розвитку сільського господарства України на період до 2020 р. / за ред. Ю.О. Лупенка, В.Я. Месель-Веселяка. – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. –182 с.

Юрій Дзядикевич

Тернопільський національний економічний університет

НАПРЯМИ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Ресурсозбереження та охорона довкілля – це поняття, що визначають основні напрями економічного та соціального розвитку суспільства. Вони передбачають формування механізмів переходу світової економіки від споживання природних ресурсів до їх відтворення. З огляду на це, дослідження напрямів ефективного використання природних ресурсів є актуальною задачею.